

1.	Наслов на наставниот предмет	ТРЕТМАН НА БОЛКА			
2.	Код	ДРТИ - 01			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по анестезиологија, реанимација и интензивно лекување			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Трета /V	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.др.Јасминка Нанчева, Катедра по анестезиологија, реанимација и интензивно лекување			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Ислушан предмет по анестезиологија, реанимација и интензивно лекување			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Препознавање на болните синдроми • Мерење на болката • Третман на болката 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомија на патиштата за болка 2. Физиологија и патофизиологија на болниот импулс (модулација на болката) 3. Видови на болка 4. Мерење на болката кај деца и возрасни 5. Скалест пристап во третман на болката 6. Медикаментозен и алтернативен пристап во третман на болката 7. Пристап кон третман на малигната болка Практична настава: <ol style="list-style-type: none"> 1.Практични начела во дијагностицирањето и одредувањето на видот на болните синдроми 2.Мерење на болката , скали за мерење на болката, 3.Пополнување на листите за болка Семинарска работа: Алтернативни методи во третман на болниот синдром				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови	

		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			бодови
17.1	Тестови		мин.-макс.	
	Завршен испит		Усмен дел	бодови мин.-макс. 15 - 25
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		Семинарска работа	бодови мин.-макс. 25 - 35
17.3	Активно учество		Теоретска настава	бодови мин.-макс. 10 - 20
			Практична настава	бодови 10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22.	Литература			
	22.1	Задолжителна литература		

		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Едвард Морган	Клиничка анестезиологија	Магор ДОО, Скопје	2011
		2.	М. Шолјакова	Анестезија , реанимација и третман на болка	Медицински факултет, Скопје	2013
		3.	Артур Гајтон, Џон Хол	Медицинска физиологија	Медицински факултет, Скопје	2013
		4.	Стефан Мек Фи, Вилијам Генонг	Патофизиологија на болести(Вовед во медицина)	Медицински факултет, Скопје	2012
	22.1		Дополнителна литература авторизирани предавања			

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРИМЕНА НА ЕПИДЕМИОЛОШКИТЕ И СТАТИСТИЧКИТЕ МЕТОДИ ВО РЕШАВАЊЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ СО КОИ СЕ СООЧУВА КЛИНИЧКАТА МЕДИЦИНА			
2.	Код	ДРТИ - 02			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.др. Бети Зафирова-Ивановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да се добијат знаења за аплицирање на епидемиолошките и статистички методи во донесување на точни заклучоци кои се однесуваат на лечењето на пациентите 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Теоретска настава: Концепт за дефинирање на нормалност-дефинирање и одредување на границата меѓу болест и нормална состојба. Мерење на прогнозата на болестите. Извори на варијации во испитувањата. Елементи на сигурност и валидност на дијагностичките тестови и постапки. Грешки при мерење на изложеноста и при дијагностицирање на болеста • Практична настава: Практична примена на современите статистички методи: статистичка значајност и разлика меѓу споредуваните групи (p ниво). анализа на преживување (survival analysis). процент на слагање. сензитивност, специфичност, позитивна предиктивна вредност, негативна предиктивна вредност, глобална точност, bias 				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби / работилници				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30			
14.	Распределба на расположивото време				

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	10 часови
		15.2	Вежби	Вежби 5 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Завршен испит	Усмен дел	мин.-макс. бодови 15 - 25
	17.2	Активно учество	Теоретска настава	мин.-макс. бодови 35 - 55
Практична настава			бодови 10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач Година
22.1	1	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	Биостатистика	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет, 2012

		2	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	Општа Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2008
		3	Даниловски Д, Оровчанец Н, Василевска К, Таушанова Б, Велиќ Стефановска В, Исјановска Р, Зафирова Ивановска Б, Здравковска М, Павловска И	Специјална Епидемиологија	Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Медицински факултет,	2009
	22.2		Дополнителна литература авторизирани предавања			

1.	Наслов на наставниот предмет	СОВРЕМЕНИ ЕПИДЕМИОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА – ЕДНАКВОСТ И ПРАВИЧНОСТ ЗА СИТЕ ИСПИТАНИЦИ			
2.	Код	ДРТИ - 07			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Епидемиологија и биостатистика со медицинска информатика			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. др. Весна Велиќ Стефановска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од Информатика и здравствена статистика			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изучување на современи ново-дизајнирани методи на епидемиолошки истражувања • Укажување на начините за нивна примена во научно истражувачката работа • Стекнување на знаење и вештини за креирање на научен труд • Компоненти на право на здравје - еднаквост и правичност 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вовед во курсот - генерални принципи и клучни елементи на ново дизајнираните методи во современите епидемиолошки истражувања • Метод на втора/трета генерација на епидемиолошки истражувања • Клинички епидемиолошки истражувања • РАР метода за брза проценка и реакција • ПАР метода • Методи за заголемување на репрезентативноста на примерокот • Примена на компонентите на право на здравје (еднаквост и правичност) при селекција на испитаниците • Препознавање и надминување на дискриминацијата и диспаратите во научните истражувања <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вежба 1 - аплицирање на втора генерација на епидемиолошки истражувања • Вежба 2 - аплицирање на трета генерација на епидемиолошки истражувања • Вежба 3 - аплицирање на РАР методата во пракса • Вежба 4 - аплицирање на ПАР метода во пракса • Вежба 5 - зголемување на репрезентативноста на примерокот • Вежба 6 – прикажување на филм со искуства на вулнерабилни групи и дискусија • Вежба 7-препознавање на дискриминација и диспарите на испитаниците во научните истражувања • Семинарска работа: примена на современи епидемиолошки истражувања во креирање на научен труд 				

12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 8 часови Семинар 2 часови
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови
		16.2	Самостојни задачи	часови
		16.3	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			бодови
17.1	Завршен испит	Усмен дел	бодови	мин - макс 15 - 25
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин - макс 25 - 35
17.3	Активно учество	Теоретска настава	бодови	мин - макс 10 - 20
		Практична настава	бодови	10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1	Џејмс Ф. Џекел, Дејвид Л. Кац, Џоан Џ. Елмор, Доротеа М. Џ.Вајлд	Епидемиологија, биостатистика и превентивна медицина	Табернакул	2010
	2	World Health Organization	Rapid Assessment and Response Technical Guide	WHO	2003
22.1	3	World Health Organization	The Rapid Assessment and Response Guide on Injecting Drug Use (IDU-RAR) (Version 5)	WHO	1998
	4	World Health Organization	The Rapid Assessment and Response Guide on Psychoactive Substance Use and Sexual Risk Behaviour (SEX - RAR).	WHO	2001
	5	Charon R.	Narrative medicine: The essential role of stories in medical education and communication. In: Creative Dialogues.	Edited by Isabel Fernandes, Cecilia Beecher Martins, Amândio Reis and Zuzanna Sanches. Cambridge UK: Cambridge Scholars	2015: 95-111
	6	Rita Charon, Sayantani DasGupta, Nellie Hermann, Craig Irvine, Eric Marcus, Edgar Rivera- Colon, Danielle Spencer, and Maura Spiegel&al.	The Principles and Practice of Narrative Medicine.	New York: Oxford University Press	2017
	7	Devlin MJ, Richards BF,	Where Does the Circle End?":	Academic Psychiatry	2015.

			Cunningham H, Desai U, Lewis O, Mutnick A, Nidiry MAJ, Saha P, Charon R.	Representation as a critical aspect of reflection in teaching social and behavioral sciences in medicine.		
	22.2	Дополнителна литература авторизирани предавања				

1.	Наслов на наставниот предмет		ФИЗИОЛОГИЈА НА СПИЕЊЕТО		
2.	Код		ДРТИ - 08		
3.	Студиска програма		Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		УКИМ-Медицински факултет Катедра за физиологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		Втора/IV	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Проф. д-р Сања Манчевска Проф.д-р Јасмина Плунцевик Глигороска		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Потпис од физиологија		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да се стекне увид во физиолошките основи на спиењето, фазите и стадиумите на спиење, природата и функцијата на невротрансмитерите и факторите кои влијаат врз циклусот будност-сон. • Да се оспособи студентот да ги разликува основните нарушувања на циклусот будност-сон. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Состојба на будност и спиење. Теории за циклусот будност-спиење; • Фази на спиење: REM фаза и споробраново спиење и нивни карактеристики • Стадиуми на спиење и нивни карактеристики • Регистрација на мозочна активност кај сосотојба на будност и спиење • Невротрансмитери и спиење: фацитаторни и инхибиторни • Мелатонин и циркадијален ритам на спиењето и негово нарушување заради временски зони • Физиологија на сонување и теории на сонот • Физиолошки ефекти на спиењето и негово влијание врз нервниот систем и другите органски системи • Фактори кои влијаат врз спиењето: исхрана, физичка активност, возраста, итн. • Несоница и физиолошки пристап за нејзино решавање. • Поим за состојби на инсомниа, хиперсомниа и нарколепсија. Семинарска работа: избрани делови од физиологија на спиењето.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часа		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Семинар: 10 часа	

16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		
		16.2	Самостојни задачи	5 часа	
		16.3	Домашно учење	10 часа	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Тестови	Писмен дел	бодови	мин.-макс. 12 - 20
		Завршен испит	Усмен дел	бодови	мин.-макс. 12 - 20
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин.-макс. 24 - 40
	17.3	Активно учество	Теоретска настава	бодови	мин.-макс. 12 - 20
		Практична настава	бодови	/	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
		Задолжителна литература			
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач
22.1	1	Дејанова Б, Манчевска С, Плунцевик Глигорска Ј.	Физиологија на спиење	Медицински факултет Скопје	2012

		2	Гајтон А.	Медицинска физиологија	Савремена администрација Београд	2008
		Дополнителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2	1	Naiman R.	Healing night: The science and spirit of sleeping, dreaming, and awaking.	Barnes and Noble	2006

1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА НА ФЕТУС			
2.	Код	ДРТИ - 11			
3.	Студиска програма	СМС/Т, СРТ, СФ, СЛ			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по медицинска и експериментална физиологија со антропологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
6.	Академска година/семестар	Втора година /четврти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.д-р Сунчица Петровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	положен испит од Физиологија			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <ul style="list-style-type: none"> Запознавање на студентот со физиологија на фетусот и со специфичностите во однос на функционалните карактеристики на органските системи на фетусот во текот на интраутерината матурација. <p>Семинарска работа: од областа на физиологија на фетус</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Амнионска течност и телесни течности Физиологија на срцето и на циркулаторниот систем Физиологија на респираторниот систем Физиологија на гастроинтестиналниот систем и на метаболизмот Физиологија на уринарниот систем и одржување на ацидобазна хомеостаза Физиологија на нервниот и на невроендокриниот систем <p>Семинарски работи: изборни делови од физиологија на фетусот</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна настава – теоретска и практична</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Семинари 10 часови	
16.		16.1	Проектни задачи	часови	

	Други форми на активности	16.2	Самостојни задачи	5 часа
		16.3	Домашно учење	10 часа
17.	Начин на оценување бодови			
17.1	Тестови	Писмен дел		мин.-макс. 12 - 20
	Завршен испит	Усмен дел	бодови	мин.-макс. 12 - 20
17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин.-макс 24 - 40
17.3	Активно учество	Теоретска настава	бодови	мин.-макс. 12 - 20
		Практична настава	бодови	/
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач
22.1	1	Артур К. Гајтон, Џон Е. Хол	Учебник по медицинска физиологија	Академски печат
				Година 2012

		2	Blackburn ST.	Maternal, fetal and neonatal physiology	Elsevier	2007
		3	Thorburn GD.,	Textbook of fetal physiology	Oxford University	1994
	22.2	Доплнителна литература авторизирани предавања				
		Р.бр		Наслов	Издавач	Година

1.	Наслов на наставниот предмет		ЦЕРЕБРОВАСКУЛАРНИ БОЛЕСТИ		
2.	Код		ДРТИ - 12		
3.	Студиска програма		Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		УКИМ-Медицински факултет Катедра по неврологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)		Тригодишни стручни студии		
6.	Академска година/семестар		Прва година/ втори семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 1
8.	Наставник		Проф.д-р Анита Арсовска		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема		
10.	Цели на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> запознавање со етиологијата, факторите на ризик, клиничката слика и современите дијагностички методи кои се користат кај пациентите со цереброваскуларни болести запознавање со современите терапевски принципи на лекување на цереброваскуларните болести 				
11.	Содржина на предметната програма: <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Етиологија, фактори на ризик и поделба на цереброваскуларните болести Современа дијагностика и третман на цереброваскуларните болести <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> Преглед на пациенти со цереброваскуларни болести 				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинари				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часа		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часови
			15.2.	Вежби, Семинари	Вежби 5 часови Семинари 5 часови
16.	Други форми на активности		16.1.	Пракса	
			16.2.	Самостојни задачи	
			16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување				бодови
	17.1	Континуирани проверки			мин.-макс.
	17.2	Завршен испит		Усмен дел	мин.-макс. бодови 15 - 25

	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	Семинарска работа	мин.-макс. бодови 25 - 35
	17.4	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	мин.-макс. бодови 10 - 20 бодови 10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 59 бода	5 (пет) F
			од 60 до 68 бода	6 (шест) E
			од 69 до 76 бода	7 (седум) D
			од 77 до 84 бода	8 (осум) C
			од 85 до 92 бода	9 (девет) B
			од 93 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		<p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	
22.	Литература			
	Задолжителна литература			
22.1.	1.	Петрова В и сор. Основни принципи на современата неврологија. Просветно дело 2002		
22.2.	Дополнителна литература			
	1.	Арсовска А, Поповски А. Доплер сонографија во васкуларната патологија. Борографика 2009		

1.	Наслов на наставниот предмет		АЛЕРГИСКИ РИНИТИС		
2.	Код		ДРТИ - 13		
3.	Студиска програма		Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Катедра по оториноларингологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втори семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник		Проф. Јане Нетковски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема		
10.	Цели на предметната програма: Проширување и надградување на знаењата од областа на ринологијата и алергиските заболувања.				
11.	Содржина на предметната програма: Општиот дел од содржината се однесува на контрола на средината, употребата на фармаколошки средства и специфична имунотерапија на алергискиот ринитис како и примена на климотерапија и респираторна рехабилитација. Посебниот дел од предметната програма е посветен на алергискиот ринитис и бронхијалната астма како сериозна коморбидна состојба.				
12.	Методи на учење: предавања				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часа		
14.	Распределба на распложивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби, Семинари		
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Континуирани проверки		мин.-макс.	
	17.2	Завршен испит		мин.-макс.	
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)		мин.-макс.	
	17.4	Активно учество		мин.-макс.	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода	5 (пет) F
		од 60 до 68 бода	6 (шест) E
		од 69 до 76 бода	7 (седум) D
		од 77 до 84 бода	8 (осум) C
		од 85 до 92 бода	9 (девет) B
		од 93 до 100 бода	10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		
22.	Литература		
	22.1.	Задолжителна литература	
		1.	„Алергиски болести и лекување” – Проф. Владимир Цветанов
	22.2.	Дополнителна литература	
1.		„Клиничка анатомија на нос и параназални синуси” – Проф. Јане Нетковски	

1.	Наслов на наставниот предмет	МЕНАџМЕНТ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЗДРАВСТВЕНИ УСЛУГИ (TQM) ВО ЈАВНОТО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ДРТИ - 18			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за Социјална медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Трета година/ VI семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Одговорен наставник: Проф. д-р Моме Спасовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): 1. Изготвување на листа од јавноздравствени проблеми поврзани со полето на работа 2. Постапување на проблемот (problem statement) и целите за подобрување на состојбите (improvement target) 3. Изготвување на листа на причини за настанок на проблемот 4. Можни мерки за редукција или елиминација на причините 5. Планирање за мерење на тоа колку добро проблемот е решен 6. Планирање за одржување на напредокот				
11.	Содржина на предметната програма: 1. Причина за подобрување на состојбите -Brainstorming (листа на идеи за приоритетни јавноздравствени проблеми) -Гласање -Критериуми за одредување на приоритет -Постапки за одредување на причините за избор на соодветниот приоритетен јавноздравствен проблем(шематски приказ - Flowchart) 2. Сегашна состојба -Алатки: табела (checksheet), графикони (bar chart), Pareto chart 3. Анализа -Развивање на "Причина-Ефект" дијаграм (Рибина коска - Fishbone) - Методи за потврдување на вистинските причини за јавноздравствениот проблем 4. Мерки со мерливи вредности -Развивање на таблица (Countermeasures Matrix) -Cost-Benefit Analysis Бариири и предности -Изработка на детален план (кој, што, кога) Резултати Алатки: - компарација(споредба) на состојбите пред и по мерките -приказ на податоците со табели, дијаграми, Pareto Chart Стандардизација -Воведување на мерките во редовната работа на здравствените работници во процесот на здравствената заштита				

	-Формирање на мониторинг систем -Подготовка на упатства -Едукација на вработените - Повторување на успехот во други подрачја			
	Дни планови -Лекции научени од спроведениот проект			
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: предавање, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од областа</p> <p>Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, демонстрација, компјутерска симулација,</p> <p>Индивидуална работа: дискусии, евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа</p>			
13.	Вкупен расположив фонд на време	Теоретска настава: 10 часа Практична настава - 5 часа Индивидуална работа: 15 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	Вид на активност	Часови	
Теоретска настава		10		
Семинари		5		
Индивидуална работа				
Вкупно		15		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
16.2.		Самостојни задачи		
16.3.		Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување			
17.1.	Тестови	Усмен дел	бодови	мин - макс 15 - 25
17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин - макс 25 - 35
17.3.	Активност и учество	Теоретска настава	бодови	мин - макс 10 - 20
		Практична настава	бодови	10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)

19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата
22.1	Задолжителна литература	авторизирани предавања
22.2	Дополнителна литература	авторизирани предавања

1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВЈЕ НА МИГРАНТИ			
2.	Код	ДРТИ - 19			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по социјална медицина			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втори семестар	7. Зимски /летен	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Фимка Тозија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на здравјето на мигрантите како јавно здравствен проблем и би требало да биде способен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ги препознава главните категории на мигранти и нивните карактеристики • ги знае главните фактори кои придонесуваат за дискриминација и лошо здравје на мигрантите и бегалците и ограничениот пристап до здравствена заштита, кој исто така претставува бариера за нивната интеграција во земјата домаќин • има знаења за постоечката легислатива за човековите права и правата за здравје во земјата и Европа • да ги препознае бариерите за здравствена заштита со акцент на земјата домаќин • да биде свесен за состојбата со мигрантите глобално и во Европа 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вовед во главните категории на мобилните популации мигранти, бегалци, баратели на азил, и недокументирани мигранти • Вовед во клучните концепти кои доведуваат до здравствена нееднаквост, како што се етничка припадност, пол, социјален статус, култура, сиромаштија и неписменост, како и за влијанието на дискриминацијата и расизмот врз здравјето • Разлики помеѓу мигрантите, барателите на азил и недокументираните мигранти • Причини за сегашната мобилност на населението во светот • Фактори кои придонесуваат за лошо здравје на мигрантите и бегалците • Причини за сегашната миграција во светот и Европа • Моментална состојба во земјата односно профил, услови за живеење на мигрантите, недокументираните мигранти и бегалците • Легислатива за човекови права и права за пристап до здравствени услуги за различни категории (мигранти, бегалци, недокументираните мигранти) во земјата и Европа • Политика за интеграција на мигранти • Податоци и истражување за миграција • Одговор на здравствениот систем <p>Семинарска работа: Изработка на семинарска задача.</p>				
12.	Методи на учење:				

	Интерактивна настава, семинари, вежби, интерактивни работилници, групна практична работа и теренска работа во заедницата			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часа
		15.2.	Семинари	10 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување		бодови	
17.1	Континуирани проверки	мин.-макс.		
17.2	Завршен испит	мин.-макс. Усмен дел бодови 20 - 40 Испитот е презентација и одбрана на изготвен проект – здравствена слика и стратегија на заедницата		
17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	мин.-макс. Семинарска работа бодови 20- 40		
17.4	Активно учество	мин.-макс.		
		Теоретска настава	бодови	5 - 10
		Практична настава	бодови	5 - 10
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) F
		од 60 до 68 бода		6 (шест) E
		од 69 до 76 бода		7 (седум) D
		од 77 до 84 бода		8 (осум) C
		од 85 до 92 бода		9 (девет) B
		од 93 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата	
22.	Литература		
		Задолжителна литература	
22.1.	1.	WHO. Health literacy: The solid facts - WHO/Europe – World. World Health Organization 2013	
	2.	(a) International migration, health and human rights. World Health Organization, Office of the High Commissioner for Human Rights and the International Organization for Migration. 2013	
	3.	(b) <u>Migration and health in the European Union</u> EuroHealth 16(1) 2010, LSE Health, London School of Economics and Political Science, United Kingdom.	
	4.	Tulchinsky T, Varavikova E. The new public health. Third Edition. Elsevier, Academic Press. 2014	
		Дополнителна литература	
22.2.	1.	(c) <u>How health systems can address health inequities linked to migration and ethnicity.</u> Briefing on policy issues produced through the WHO/European Commission on equity project. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2010.	
	2.	(d) IOM. Summary Report on the MIPEX Health Strand and Country Reports. 2016	

1.	Наслов на наставниот предмет	ОЦЕНКА НА ЗДРАВЈЕ И СТРАТЕШКО ПЛАНИРАЊЕ ЗА ЗДРАВЈЕ ВО ЗАЕДНИЦАТА			
2.	Код	ДРТИ - 20			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по социјална медицина			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втори семестар	7. Зимски /летен	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Фимка Тозија			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>По завршувањето на овој предмет, студентот ќе го продлабочи знаењето од областа на стратешко планирање во здравството и би требало да биде способен да:</p> <ul style="list-style-type: none"> да го разбере циклусот на менаџмент и процесот на оценка и планирање во јавното здравје во заедницата да дефинира јавно здравствен проблем и одреди приоритети за јавно-здравствена интервенција во заедницата да врши анализа на здравствен проблем и има поголема креативност и иновација за решавање на проблеми – процес базиран на докази стратешки да планира и предлага соодветна ефективна интервентна стратегија базирана на докази да врши мониторинг и евалуација на имплементацијата на здравствената стратегија 				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> Циклус на менаџмент за здравје во заедницата – процес од шест чекори на планирање Систем за одредување основни приоритети и вовед во PEARL Одредување глобални цели и дефинирање здравствен проблем во заедницата Анализа на здравствен проблем: детерминанти, директни и индиректни контрибутивни фактори Формулирање цели на: исход, влијание, процес Одбирање правец на интервенција - Стратегии кои се успешни - базирано на докази Дизајн на Стратегија за интервенција Развивање работен план и програмски буџет Планирање на мониторинг и евалуација Изготвување здравствена слика и здравствена стратегија во заедницата <p>Семинарска работа: Изработка на семинарска задача на даден јавно здравствен проблем</p>				
12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Интерактивна настава, семинари, вежби, интерактивни работилници, групна практична работа и теренска работа во заедницата</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време				

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часа
		15.2.	Семинари	10 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			бодови
17.1	Континуирани проверки	мин.-макс.		
17.2	Завршен испит	мин.-макс. Усмен дел бодови 20 - 40 Испитот е презентација и одбрана на изготвен проект – здравствена слика и стратегија на заедницата		
17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	мин.-макс. Семинарска работа бодови 20- 40		
17.4	Активно учество	мин.-макс. Теоретска настава бодови 5 - 10 Практична настава бодови 5 - 10		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) F
		од 60 до 68 бода		6 (шест) E
		од 69 до 76 бода		7 (седум) D
		од 77 до 84 бода		8 (осум) C
		од 85 до 92 бода		9 (девет) B
		од 93 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22.	Литература			

	22.1.	Задолжителна литература	
		1.	Mellison M. et al. Healthy Plan – itTM a tool for planning and managing public health programs. Centers for Disease Control, Atlanta, 2005
		2.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Ќосевска Е. Социјална медицина, УКИМ Медицински факултет Скопје, 2013
	3.	Tulchinsky T, Varavikova E. The new public heath.Third Edition. Elsevier, Academic Press. 2014	
22.2.	Дополнителна литература		
	1.	Detels R., Beaglehole R., Lansang MA., Gulliford M. Oxford Textbook of public health (5 th edition). Oxford University Press. 2009	

1.	Наслов на наставниот предмет		УРИНА, ПРОТЕИНУРИЈА И ХЕМАТУРИЈА ВО ЛЕКАРСКАТА ПРАКСА		
2.	Код		ДРТИ - 22		
3.	Студиска програма		Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		УКИМ-Медицински факултет, Институт за медицинска и експериментална биохемија, Катедра по биохемија и клиничка биохемија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		Втора/IV	7.	Број на ЕКТС кредити 1
8.	Наставник		Проф. д-р Светлана Цековска		
9.	Предуслови за запишување на предметот		Потпис по Биохемија 1 и Биохемија 2 за студенти по општа медицина; потпис по предметот Биохемија со биофизика за студенти од тригодишните студии за стручни сестри и потпис по Биохемија за студентите на тригодишните студии за физиотерапевти		
10.	Цели на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Изучување на составот на урината со особен осврт на уринарните протеини; • Детекција на уринарните протеини и испитување на потеклото на протеинуријата, хематуријата, како и евалуација на реналните лезии за потребите на клиничката пракса 				
11.	Содржина на предметната програма: <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • -Уринарни протеини; • - Квалитативно и квантитативно испитување на уринарните протеини; • - Сепарација на уринарните протеини со техниката SDS-PAGE; • Детекција на видот на уринарните протеини со нивно клиничко значење; • Хематурија, потекло на хематуријата; • Толкување на добиените резултати <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Собирање на уринарни примероци, транспорт, центрифугирање; • Квалитативно и квантитативно испитување на уринарните протеини; • Електрофоретска сепарација на уринарните протеини со техниката SDS-PAGE; • Детекција на одделни уринарни протеини; • Одредување на потеклото на уринарните протеини; • Одредување на степенот на реналната лезија (за протеини од ренално потекло) 				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часови		
14.	Распределба на расположивото време		15 часови предавања, вежби, семинари 15 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	5 часови	

		15.2.	Вежби, Семинари	Вежби: 7 часови (лабораториски, клинички) Семинари: 3 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	/
		16.2.	Самостојни задачи	/
		16.3.	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Континуирани проверки	/	мин.-макс.
	17.2	Завршен испит	Усмен дел	бодови 15-25
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	Семинарска работа	бодови 25-35
	17.4	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови бодови 10-20 10-20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) F
		од 60 до 68 бода		6 (шест) E
		од 69 до 76 бода		7 (седум) D
		од 77 до 84 бода		8 (осум) C
		од 85 до 92 бода		9 (девет) B
		од 93 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности (завршниот испит, семинарската работа и учество во теоретската и практичната настава)		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведување на наставата		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		
		1.	Клиничка биохемија - Штраус Б. и сор., Медицинска наклада, Загреб 2009.	
22.2.	Дополнителна литература			

		1. Медицинска биохемија – Nada T. Majkić-Singh, Медицински факултет, Белград 1994.
--	--	--

1.	Наслов на наставниот предмет (изборен предмет)	ПОДГОТОВКА И ОДГОВОР НА ЗДРАВСТВЕНИОТ СИСТЕМ НА КРИЗНИ СОСТОЈБИ			
2.	Код	ДРТИ - 25			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по хигиена			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора/IV	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	проф. д-р Михаил Кочубовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> Студентот да се запознае и да научи за здравствените ризици при појава на кризни/вонредни состојби. Студентот да ги усвои принципите на управување во подготовката на здравствениот систем за правилен и навремен одговор при појава на кризни/вонредни состојби во функција на превенција на штетните последици по здравјето на населението 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> Хигиена во вонредни услови: брза детекција и отстранување на ризиците од различни медиуми од животната средина, Предизвици и улоги на здравството за управување во вонредни состојби, Процес на планирање на програми за подготовка и одговор на здравството при кризни состојби, Пред-болнички подготовки за вонредни состојби (триажа, медицинска евакуација, итна медицинска служба и др., Подготовка на болниците за одговор при кризни состојби, Процена на штетите и анализа на потребите, брза проценка на здравствените потреби, Комуникација со ризик, Здравствена екологија при катастрофи (водоснабдување, санитација, отпад, сместување, фактори на животната средина, стандарди на SPHERE), Хемиски инциденти и нови закани, Процес на опоравување и реконструкција. 				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, вежби/семинари, самостојно учење од книги, компјутерски асистирани учење, нагледно учење и практични примери од пракса со приказ на филм и фотографии за справување со пожар и болни и повредени во сообраќајна несреќа и нивно правилно и навремено триажирање и пружање на медицинска помош				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови			

14.	Распределба на расположивото време		15 часови предавања, вежби, самостојни задачи 15 часови домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови		
		15.2	Вежби (лабораториски, семинари, тимска работа)	5 часови вежби 5 семинари		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови		
		16.2	Самостојни задачи	5 часови		
		16.3	Домашно учење	10 часови		
17.	Начин на оценување			бодови		
	17.1	Завршен испит	Усмен дел	бодови	мин макс 15 25	
	17.2	Семинарски работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин макс 25 35	
	17.3	Активно учество на настава – теоретска и практична	Теоретска настава	бодови	мин макс 10 20	
Практична настава				10 20		
18.	Критериуми за оценување	Изборен предмет – Оценувањето е положил/не положил				
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит студентот треба да подготви семинарскотруд, а потоа пристапува на завршен испит. Оценката за предметот се формира според сите активности учество на наставата, семинарската тема и завршниот испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот кој учествува во изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Ѓорѓев Д, Кочубовски М, Кендровски В, Ристовска Г.	Хигиена и здравствена екологија	Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита	2008
2		Кочубовски М.	План за подготовка и одговор на здравствениот систем при	Министерство за здравство	2009	

				вонредни/кризни остојби во РМ		
		3	Кочубовски М.	План за одговор при вонредни/кризни остојби на ниво на ЈЗУ Универзитетска Клиника по хируршки болести „Св.Наум Охридски“-Скопје	Министерство за здравство	2013
		4	IASC	Inter-Agency Contingency planning guidelines for humanitarian assistance	Inter-Agency Standing Committee – IASC	2007
		5	WHO	Manual for the health care of children in humanitarian emergencies	WHO	2008
		Дополнителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2	1	Кочубовски М.	Интерен сет од презентации во Power Point и видео клипови	интерно	2013

1.	Наслов на наставниот предмет		НАУЧЕН ТРУД: ДА СЕ НАПИШЕ И ДА СЕ ОБЈАВИ		
2.	Код		ДРТИ - 28		
3.	Студиска програма		Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		УКИМ-Медицински факултет Катедра за Имунологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		Втора/IV	7.	Број на ЕКТС кредити
8.	Наставник		Доц. д-р Дејан Трајков		
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да препознае и да употребува научен начин на размислување • Да знае што е научно размислување • Да користи научна информација • Да направи класификација на научните трудови • Да приотви научен труд • Да изнесе научен труд 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> - Пребарување литературни податоци - Компјутерска анализа на високо слични трудови - Мерење научен придонес со програмот Publish or perish - Приготвување на изворен труд - Приготвување на ревиски труд - Приготвување на приказ на случај Практична настава: <ul style="list-style-type: none"> - Изнесување на изворен труд - Изнесување на ревиски труд - Изнесување на приказ на случај 				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часови		
14.	Распределба на расположивото време		15 часови предавања и вежби 15 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	10 часови	
		15.2	Вежби, семинари, тимска работа	5 часови	

16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Тестови	мин.-макс.		
		Завршен испит	Усмен дел	бодови	мин.-макс. 15 - 25
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин.-макс. 25 - 35
17.3	Активно учество	Теоретска настава	бодови	мин.-макс. 10 - 20	
		Практична настава	бодови	10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
		Задолжителна литература			
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач
22.1	1	Спироски МЖ	Научен труд - Да се напише и да се објави	Институт за Имунобиологија и хумана генетика, Скопје	2002

	22.2	Допнителна литература авторизирани предавања				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година

1.	Наслов на наставниот предмет	ЛИПОПРОТЕИНИ – РИЗИК ФАКТОР ЗА РАЗВОЈ НА АТЕРОСКЛЕРОЗА			
2.	Код	ДРТИ - 29			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по Биохемија и клиничка биохемија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора/IV	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.др. Даница Лабудовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да се запознае со улогата на липопротеините, транспортните протеини и ензимите вклучени во развој на атеросклерозата заболувањата кои се последица на атеросклерозата: КАБ, цереброваскуларни, ДВТ; да се запознае со електрофоретските методи за сепарација HDL и LDL супкласите и apo(a) изоформите; • Демонстрација и практичан работа со ПАГ електрофоретските методи за сепарација HDL и LDL супкласите, apo(a) изоформите и Western blott техниката. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Класификација и метаболизам на плазма липопротеините; • HDL и LDL супкласи; CETP, LCAT; • Липопротеин (a) и апопротеин(a) фенотипови • Клиничко значење на липопротеините во развојот на различни заболувања како што се: КАБ, ЕСРД, цереброваскуларни заболувања, шеќерна болест, длабока венска тромбоза Практична настава: <ul style="list-style-type: none"> • 3-30% градиентна неденатуирачка ПАГ електрофореза за сепарација на HDL и LDL супкласите • 3-15- градиентна SDS-PAG електрофореза за сепарација на апопротеин(a) проследена со Western blott на нитроцелулозна мембрана и, визуализација со имунотехника Семинарска работа: припрема и јавна презентација на семинарски труд поврзан со липопротеините и дискусија поврзана со семинарските трудови				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15 часови предавања, вежби, семинари 15 часови домашно учење			

15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часови	
		15.2	Вежби (лабораториски, клинички), семинари, тимска работа	Вежби 5 часови Семинари 5 часови	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи	часови	
		16.2	Самостојни задачи	часови	
		16.3	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Тестови	мин.-макс.		
		Завршен испит	Усмен дел	бодови	мин.-макс. 15 - 25
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин.-макс. 25 - 35
	17.3	Активно учество	Теоретска настава	бодови	мин.-макс. 10 - 20
		Практична настава	бодови	10 - 20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			

22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Dhalla NS, et al.,	Biochemistry of atherosclerosis,	Springer, USA	2009
		2	Marshall WJ & Bangert SK.	Clinical Biochemistry - Metabolic and clinical aspects.	Churchill Livingstone, Elsevier	2008, pp 783
	22.2	Дополнителна литература				
		Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1	Dunbar BS, et al.,	Protein Blotting. A Practical Approach	Oxford University	1999
		2	Patel D,	.Electrophoresis, Essential data.	Gel Wiley Chischester,	1999.

1.	Наслов на наставниот предмет		ЗДРАВСТВЕНА ПОЛИТИКА		
2.	Код		ДРТИ - 31		
3.	Студиска програма		Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Медицински факултет, Скопје Катедра по социјална медицина		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		Прва година/ втори семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 1
8.	Наставник		Проф. д-р Моме Спасовски		
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите ќе стекнат знаења и вештини од областа на здравствената политика и ќе развијат способности за јавно здравствени промотивни и превентивни активности и партиципација во системот на здравствена заштита и ќе добијат научни и подлабочени сознанија, нови структури и улоги, како и одговорот на општеството на овие промени преку здравствената политика.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> 1. Организација, менаџмент и планирање на здравствените системи; 2. Јавноздравствени сервиси состојби и перспективи; 3. Глобализација, Влијание врз Јавното Здравство; 4. 50 години на глобалната здравствена политика, Фокус на главните точки; 5. Заштита на правата на пациентите и одговорност на здравствените работници; 6. Биоегички и медицинско-правни аспекти на јавно здравствените приоритети; 7. Политика на здравствената реформа Семинарска работа: Изработка на семинарска задача на дадена тема од областа на здравствена политика				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30		
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часови	
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	Семинари 5 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	10 часови	
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење	5 часови	

17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Тестови Завршен испит		мин.-макс. 15-25 бодови	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		мин.-макс. 25-35 бодови	
	17.3	Активно учество	Теоретска настава	бодови	мин.-макс. 10 - 20
			Практична настава	бодови	10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 59 бода	5 (пет) F	
			од 60 до 68 бода	6 (шест) E	
			од 69 до 76 бода	7 (седум) D	
			од 77 до 84 бода	8 (осум) C	
			од 85 до 92 бода	9 (девет) B	
			од 93 до 100 бода	10 (десет) A	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>За да се добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуирани проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација			
22.	Литература				
	Задолжителна литература				
	Ред .бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Макси-Розено - Ласт, Роберт В. Волас и др.	Јавно здравство и превентивна медицина	Табернакул	2011
	2.	Донев Д., Спасовски М., Тозија Ф., Ќосевска Е.	Социјална медицина	Медицински факултет Скопје	2013
3.	Давитковски Б., Тупанчевски Н, Павловска-Данева А.,	Право и јавно здравство	Правен факултет “Јустинијан Први“	2009	

			Деаноска-Трендафилова А., Каранџинска Б. Ј., Спасовски М., Чакар З., Ќосевска Е.			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Ред. Број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Detels R., Beaglehole R., Lansang MA., Gulliford M.	Oxford Textbook of public health (5 th edition)	Oxford University Press	2009
		2.	/			
		3.	/			

1.	Наслов на наставниот предмет	ПРАВО И ЈАВНО ЗДРАВСТВО			
2.	Код	ДРТИ - 32			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Медицински факултет, Скопје, Катедра по социјална медицина			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва година/ втори семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Моме Спасовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): Студентот да се здобие со следниве знаења и вештини:</p> <p>Дефинирање на јавно здравствените функции во различни нивоа на управа Дефинирање на методите кои се на располагање на владините организации за работа со јавно-здравствените одговорности и активности Употреба на принципите на новото јавно здравство во активностите од национално, државно, регионално и локално ниво на управа Разбирање на системот за здравствена заштита на р. Македонија (легислатива, администрирање, обезбедување на здравствена заштита и акредитација) Здравствената политика и јавното здравство (влијание на глобализацијата и преглед на легислативи Унапредување на здравјето и легислативни аспекти Биоетички и медицинско-правни аспекти на јавно-здравствени приоритети</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Јавни служби во РМ 2. Систем на здравствена заштита 3. Акредитација на здравствените установи 4. Здравствена политика 5. Здравствени стратегии и национални програми 6. Социоекономски детерминанти на здравје 7. Проценка на здравствен статус на население 8. легислативни аспекти на унапредување на здравјето 9. Организација, легислатива и конвенции во биоетички и јавно-здравствени приоритети 10. Актуелни проблеми и предизвици на јавното здравство 				

12.	<p>Методи на учење:</p> <p>Теоретска настава: предавања, интерактивна настава, групна работа, прикажување на филмови од соодветната област.</p> <p>Практична настава: семинари, вежби со калкулации и анализа на податоци, демонстрација, компјутерска симулација.</p> <p>Индивидуална работа: дискусии, евалуација на научна литература, консултации, консултации по сегменти од интерес, есеи, семинарска работа.</p>				
13.	Вкупен расположив фонд на време			30	
14.	Распределба на распложивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часа	
		15.2.	Вежби, семинари, тимска работа	5 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење	15 часа	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Континуирани проверки (тестови)		60 бодови	
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бодови	
	17.3	Активно учество		10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) F	
		од 60 до 68 бода		6 (шест) E	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) D	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) C	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) B	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) A	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Студентот може да полага откако ќе ги оствари потребните бодови од континуирано оценување		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
Ред. број		Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	Tulchinsky ТН, Varavnikova ЕА. The New Public Health	The New Public Health: An introduction for the 21 st century	San Diego: Academic press	2001
		2.	Давитковски и сор.	Право и јавно здравство	Правен факултет, Скопје	2009
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература авторизирани предавања				

1.	Наслов на наставниот предмет		МАГНЕТНА РЕЗОНАНЦА НА СПОРТСКИ ПОВРЕДИ		
2.	Код		ДРТИ - 42		
3.	Студиска програма		Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		УКИМ – Медицински факултет Катедра по радиологија		
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)		Прв циклус		
6.	Академска година/семестар		Трета семестар/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 1
8.	Наставник		вонр.проф. д-р В.Василевска Никодиновска		
9.	Предуслови за запишување на предметот		нема		
10.	Цели на предметната програма: - Насоки за протоколите за преглед на магнетна резонанца кај спортски повреди - Осознавање на приказ на основните анатомски структури на зглобовите - Запознавање со МР приказот при спортските повреди				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава (10 часа): - Протоколи за преглед на магнетна резонанца кај спортски повреди - Анатомија на поедини зглобови и приказ на структурите на магнетна резонанца: - Рамен зглоб - лакотен зглоб - рачен зглоб и шака - колк - колениен зглоб - скочен зглоб и стапало -Спортски повреди, значење на структурно морфолошки промени и значење на промена на МР сигналот Практична настава (5 часа): - Прегледи на пациенти со спортски повреди				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, вежби, семинари				
13.	Вкупен расположив фонд на време		30 часови		
14.	Распределба на расположивото време		15 часови предавања, вежби и семинари 15 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часови	
		15.2.	Вежби, Семинари	5 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		
		16.2.	Самостојни задачи		

		16.3.	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Континуирани проверки	мин.-макс.		
			Континуирана проверка на знаењата - 1 (писмено)	24-40	
			1. Техника на преглед до магнетна резонанца кај спортски повреди на горен екстремитет		
	17.2	Завршен испит	бодови		мин.-макс.
		Завршен испит (писмено)	30 - 50		
		Техника на преглед до магнетна резонанца кај спортски повреди на долен екстремитет			
		Комплетен завршен испит: претставува комбинација на тестот од неположена континуирана проверка и завршниот испит.			
17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена)	бодови		мин.-макс. 1-2	
17.4	Активно учество	Теоретска настава		бодови 1-2	
		Практична настава		бодови 4-6	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) F	
		од 60 до 68 бода		6 (шест) E	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) D	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) C	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) B	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) A	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	За да добие потпис, студентот треба да освои минимум бодови од посета на теоретска и практична настава, како и од учество во семинари. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.			

22.	Литература	
22.1.	Задолжителна литература	
1.	Дијагностички прикази: ортопедија. Д. Столер, Тирман, Бредела – превод на македонски	
22.2.	Дополнителна литература авторизирани предавања	
1.	Дијагностички прикази: мускулоскелетна траума. Сомин, Манастер, Андру, Крим, Тулте, Зога	
2.	Мускулоскелетен имиџинг. Манастер Б.Ј, Меи ДА, Дислер ДГ.	

1.	Наслов на наставниот предмет	ИСХРАНА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ХРОНИЧНИ ЗАБОЛУВАЊА			
2.	Код	ДРТИ - 35			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ - Медицински факултет Катедра за Хигиена			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора година/ трети семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.др. Драган Ѓорѓев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма: Да се обезбеди елементарно знаење за ризиците од неправилната исхрана и инциденцата на хроничните заболувања. Знаења за превенцијата и промоцијата на здравите животни стилови и потребата за балансирана исхрана и физичка активност.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Јавно здравствени основи на храна и исхрана • Исхрана и глобално здравје • Оптовареност со хронични незаразни болести во релација со исхраната Кардиоваскуларните заболувања и неправилната исхрана како ризик фактор Малигните заболувања и неправилната исхрана како ризик фактор • Појавата на дијабетес тип 2 и неправилната исхрана како ризик фактор • Физичка неактивност како дополнителен ризик кој асоцира со влијанието со исхраната врз популационото здравје • Промоција на здрава исхрана и здрави животни стилови на глобално и национално ниво • Превенција на хроничните заболувања преку промовирање на здрава балансирана исхрана и соодветна физичка активност • Исхрана при одредени хронични заболувања: обезитас • Исхрана при одредени хронични заболувања: кардиоваскуларни заболувања Практична настава: <p>Практична примена на методите за одредување на нутритивен статус и процена на дневниот внес и демонстрација на глобални и национални превентивни и промотивни интервентни програми за намалување на оптовареноста на заболувањата, семинарски труд</p>				
12.	Методи на учење: интерактивна настава, семинари, вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време				

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	10 часа
		15.2.	Вежби, Семинари	5 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	15 часа
17.	Начин на оценување			бодови
	17.1	Пракса		мин.-макс. 10-20
	17.2	Практичен испит		мин.-макс. 15 - 25
	17.3	Континуирана проверка		мин.-макс. 25 - 35
	17.4	Активно учество		мин.-макс. 10 - 20
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) F
		од 60 до 68 бода		6 (шест) E
		од 69 до 76 бода		7 (седум) D
		од 77 до 84 бода		8 (осум) C
		од 85 до 92 бода		9 (девет) B
		од 93 до 100 бода		10 (десет) A
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми Студентот е должен активно да ги следи сите предвидени активности, за да добие потпис. Оценката се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите предвидени активности.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставникот		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		
		Ѓорѓев Д, Кендровски В, Ристовска Г. и сор. Хигиена на храна и исхрана. Медицински факултет, Скопје, 2008 Tul~inski T., Novoto javno zdravstvo, NIP Studentski zbor, 2003		
22.2.	Доплнителна литература авторизирани предавања			

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Астма во детска возраст			
2.	Код	ДРТИ-21			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ, Медицински факултет, Катедра за педијатрија, Универзитетска клиника за детски болести			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година /четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Раководител на Катедра за педијатрија: проф. д-р Соња Бојациева Наставник: Доц. д-р Илија Кировски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма за радиолошки технолози, избран предмет, Астма во детска возраст <ul style="list-style-type: none"> • Стекнување знаење за имунопатофизиолошките механизми, дијагностиката и терапијата на астма • Стекнување практични вештини за изведување кожен prick тест и реализирање белодробни функционални испитувања. • Препознавање егзацербација на астма • Стекнување вештини за едукација на пациент/родител за техниката на превентивна инхалациска терапија 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција и класификација на астма • Дијагноза на астма • Испитување на атописки статус • Испитување на белодробна функција (PEF мерење, спирометрија) • Третман на астма • Долгорочно лекување на астма • Егзацербација на астма • Едукација на пациентот/родителот за техниката на примање инхалациските медикаменти 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска и практична со нагледни средства), семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 7 часа Практична настава 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	7 часа	
		15.2.	Вежби Семинари	8 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	5 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	2 часа	
		16.3.	Домашно учење - задачи	8 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Континуирана проверка	Мин-макс 5-10		
	17.2.	Завршен испит	Мин-макс 10-20		
	17.3.	Семинарска работа/проект (презентација/ усмена)	Мин-макс 20-30		
	17.4.	Активност и учество	Мин-макс 20-40		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)	

		60 x до 68 бода	6 (шест) (E)			
		69 x до 76 бода	7 (седум) (D)			
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)			
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)			
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присуство на теоретска настава 51% - 60% 5 бода 61% - 70% 6 бода 71% - 80% 7 бода 81% - 90% 8 бода 91% - 100% 10 бода				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања, вежби, семинари Студентска анонимна евалуација за предметот, наставникот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Душко Мардешкиќ и соработници	Педијатрија	Школска книга	2016
		2.		Авторизирани предавања		
		Дополнителна литература				
	22.2.	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен	Педијатрија и здравје на детето	Арс Ламина ДОО	2012
		2.	Robert M. Kliegman, Joseph St. Geme	Nelson textbook of pediatrics	Elsevier	2019

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Болести на периферен нервен систем			
2.	Код	ДРТГ-43			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по неврологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	ПРВ			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар		Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Проф. Д-р. Драгана Петровска Цветковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да се препознаат карактеристиките на болестите на периферен нервен систем (ПНС) • Да се направи разлика помеѓу оделните типови на болести на ПНС • Да се диференцираат болестите на ПНС од другите болести • Да се откријат ризиците за настанување на болестите на ПНС • Да се запознае со начелата на третман на болестите на ПНС 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниција, класификација патоанатомија, патофизиологија на ПНС • Клиничка слика и дијагноза (основи принципи на неврофизиолошки и невроимеџинг методи) на болести на ПНС • Ризик фактори на појана на болести на ПНС • Приод на болен со болести на ПНС • Општи и специфични мерки во третман на болести на ПНС • Третман на болести на ПНС Практична настава: <ul style="list-style-type: none"> • Обработка на болен со болестина ПНС (анамнеза и невролошки статус) • Презентација на случаи и заедничка дискусија • Самостојна презентација на случај Можност за квиз одговори (казуси, примери)				
12.	Методи на учење: Предавања и дискусии, работилници, пракса				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања, вежби, семинари 15 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	10 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Вежби и Семинари вкупно 5 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Тестови	мин.-макс. Усмен дел бодови 15 - 25			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	мин.-макс Семинарска работа бодови 25 - 35			
	17.3.	Активност и учество	мин.-макс. Теоретска настава бодови 10 - 20 Практична настава бодови 10 - 20			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)		
			60 x до 68 бода	6 (шест) (E)		
			69 x до 76 бода	7 (седум) (D)		
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Merritt	Neurologija	tabernakul	2011	
		2.				
3.						

		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.		1.	CD и други материјали во електронска форма за вежби			
		2.				
		3.				

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ВАСКУЛАРИЗАЦИЈА НА ЦНС			
2.	Код	ДРТИ-44			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ, Медицински факултет, Катедра за анатомија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година / семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф д-р Аце Додевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот има за цел да ги запознае студентите со анатомските карактеристики на мозочните крвни садови, варијациите на мозочните крвни садови и нивното значење во клиничка пракса. По завршување на слушањето на предметот студентот ќе може: <ul style="list-style-type: none"> • Да се обезбеди знаење за анатомските карактеристики и варијациите на мозочните крвни садови • Да се обезбеди знаење за апликација во клиничката пракса 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Анатомски карактеристики и топографски соодноси на мозочните крвни садови • Анатомски варијации на мозочните крвни садови • Клиничко значење на варијациите на мозочните крвни садови Практична настава: <ul style="list-style-type: none"> • Изработка на дисекциони препарати на мозок со мозочни крвни садови • Морфометриска анализа на анатомски препарати на мозок со мозочни крвни садови • Компаративна анализа на морфометриските карактеристики на мозочни крвни садови и нивните варијации на анатомски препарати, КТ и МРИ слики 				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, предавања, вежби, проектни задачи, самостојни задачи, домашно учење				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	5 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	Вежби - 5 часови Семинари - 5 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење	15 часови	
17.	Начин на оценување				

	17.1.	Завршен испит	Усмен дел (мин - макс) 15 - 25 бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа (мин - макс) 25 - 35 бодови	
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава мин - макс 10 - 20 бодови Практична настава мин - макс 10 - 20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата		
22. 1	Задолжителна литература	авторизирани предавања		
22. 2	Дополнителна литература	авторизирани предавања		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Водење на дете на механичка вентилација			
2.	Код	ДРТИ-45			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ- Медицински факултет, Катедра за педијатрија, Универзитетска клиника за детски болести			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Раководител на Катедра за педијатрија: проф д-р Соња Бојациева Наставник - Вонреден професор д-р Аспазија Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	НЕМА			
10.	Цели на предметната програма за радиолошки технолози, избран предмет, Водење на дете на механичка вентилација <ul style="list-style-type: none"> • Стекнување на вештини и теоретско знаење за водење на дете на инвазивна и не инвазивна механичка вентилација • Совладување на вештини за рано препознавање и водење на критично болно дете во терциерна установа 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Физиологија на предвремено и термиско новороденче • Респираторен дистрес синдром во неонатален период • Индикации за механичка вентилација • Инвазивна механичка вентилација • Неинвазивна механичка вентилација • Респираторен дистрес во детската возраст • Техники на обезбедување на дишен пат • Респираторна поддршка кај критично болно дете • Медикаментозна терапија при водење на дете на механичка вентилација 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска и практична со нагледни средства), семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 7 часа Практична настава 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава 7 часа		
		15.2.	Вежби 8 часа Семинари		
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		5 часа
		16.2.	Самостојни задачи		2 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		8 час
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Континуирана проверка		Мин-макс 5-10	
	17.2.	Завршен испит		Мин-макс 10-20	
	17.3.	Семинарска работа/проект (презентација/ усмена)		Мин-макс 20-30	
17.4.	Активност и учество		Мин-макс 20-40		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)		
		60 x до 68 бода		6 (шест) (E)		
		69 x до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присуство на теоретска настава 51% - 60% 5 бода 61% - 70% 6 бода 71% - 80% 7 бода 81% - 90% 8 бода 91% - 100% 10 бода				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања, вежби, семинари Студентска анонимна евалуација за предметот, наставникот				
22.j	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Душко Мардешич и соработници	Педијатрија	Школска книга	2016
		2.				
	3.		Авторизирани предавања			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен	Педијатрија и здравје на детето	Арс Ламина ДОО	2012
		2.	Kliegman Robert, Joseph St. Geme	Nelson Textbook of Pediatrics	Elsevier	2019

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЗЛОУПОТРЕБА НА ЛЕГАЛНИ И ИЛЕГАЛНИ ПСИХОАКТИВНИ СУПСТАНЦИИ			
2.	Код	ДРТИ-46			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ- Медицински факултет Универзитетска клиника за токсикологија, Катедра по интерна медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ четврти семестар		Број на ЕКТС- кредити	1
8.	Наставник	Вонр.проф.д-р Лидија Петковска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цели на предметната програма (компетенции): Да се добие увид во здравствените ефекти од рекреативна и хронична злоупотреба на легални и илегални психоактивни супстанции, како и последиците поврзани со нивната примена: <ul style="list-style-type: none"> • Пораст на предозирање со легални и илегални психоактивни супстанции и смртност. • Видови на зависност кај различни психоактивни супстанции (физичка, психичка или обете) • Високата стапка на рецидивност (повторно враќање на психоактивната супстанца) • Зголемениот ризик за пренесување на ХИВ и други СПИ. • Зголемениот криминалитет. • Нарушениот социјален мир во локалната заедница. • Нарушените семејни односи. • Порастот на социјални проблеми на личен, семеен, образовен и професионален план. • Високата стапка на стигма, социјална изолација, дискриминализација и маргинализација на лицата корисници на психоактивни супстанции. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска и практична настава – 15 часа (предавања - 6 часа, вежби и семинарски – 9 часа), Домашно учење – 15 часа. <ul style="list-style-type: none"> • На студентите им се презентира преглед од теоретските основи за акутните и хроничните ефекти од злоупотреба на оштествено прифатени и илегални психоактивни супстанции и наркотични средства. <ul style="list-style-type: none"> • Видови и поделба на психоактивните супстанции • Опиоидни и стимулантни средства • Болести на зависност • Општи детоксикациони методи во третман на болести на зависност • Видови на детоксикациони методи 				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, дискусии, практично вежбање на стекнати знаења, пребарување на научна литература, изработка на семинарска работа и индивидуална работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.		15.1.	Предавања - теоретска настава	6	

	Форми на наставните активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	9		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи	15		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови (континуирани проверки)		Мин. - макс. 15 - 25		
	17.2.	Завршен испит		Мин. - макс. 15 - 25		
	17.3.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		Мин. - макс. 15 - 25		
	17.4.	Активност и учество		Мин. - макс. 15 - 25		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)		
			Од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)		
			Од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)		
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Студентот треба да освои минимум бодови од посета на теоретската и практичната настава, континуирана проверка, како и да од изработена/презентирана семинарска работа. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности , континуираните проверки, изработена семинарска работа и завршниот испит.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведување на наставата			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Shannon M, Borron S, Burns M	Haddad and Winchester's Clinical Management of Poisoning and Drug Overdose. 4 th ed.	Saunders/Elsevier	2007
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Flomenbaum N, Goldfrank L, Hoffman R, Howland MA, Lewin N, Nelson L	Goldfrank's Toxicologic Emergencies	New York: Mc Graw – Hill	2006
--	--	----	--	---	-----------------------------	------

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Интензивни и ургентни состојби во неонатологија и во детска возраст			
2.	Код	ДРТИ-47			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ- Медицински факултет, Катедра за педијатрија, Универзитетска клиника за детски болести			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Раководител на Катедра за педијатрија: проф д-р Соња Бојациева Наставник - Вонреден професор д-р Аспазија Софијанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	НЕМА			
10.	Цели на предметната програма за радиолошки технолози, избран предмет, Интензивни и ургентни состојби во неонатологија и во детска возраст <ul style="list-style-type: none"> • Стекнување на теоретско и практично знаење ургентни и интензивни состојби во неонатологијата и во детската возраст • Совладување на вештини за рано препознавање и водење на критично болно дете во терциерна установа 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Физиологија на новородено • Респираторен дистрес синдром во неонатален период • Респираторен дистрес во детската возраст • Техники на обезбедување на дишен пат • Респираторна поддршка кај кривно болно дете • Обезбедување на централни венски линии во третманот на тешко болни деца • Хидрични потреби на тешко болно дете • Циркулаторна поддршка • 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска и практична со нагледни средства), семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 7 часа Практична настава 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава 7 часа		
		15.2.	Вежби 8 часа Семинари		
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		5 часа
		16.2.	Самостојни задачи		2 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		8 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Континуирана проверка		Мин-макс 5-10	
	17.2.	Завршен испит		Мин-макс 10-20	
	17.3.	Семинарска работа/проект (презентација/ усмена)		Мин-макс 20-30	
17.4.	Активност и учество		Мин-макс		

					20-40	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)		
		60 x до 68 бода		6 (шест) (E)		
		69 x до 76 бода		7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присуство на теоретска настава 51% - 60% 5 бода 61% - 70% 6 бода 71% - 80% 7 бода 81% - 90% 8 бода 91% - 100% 10 бода				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања, вежби, семинари Студентска анонимна евалуација за предметот, наставникот				
22.j	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Душко Мардешич и соработници	Педијатрија	Школска книга	2016
		2.				
		3.		Авторизирани предавања		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен	Педијатрија и здравје на детето	Арс Ламина ДОО	2012
		2.	Kliegman Robert, Joseph St. Geme	Nelson Textbook of Pediatrics	Elsevier	2019

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ИСХРАНА НА ЗДРАВО И БОЛНО ДЕТЕ			
2.	Код	ДРТИ-48			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ- Медицински факултет, Катедра за педијатрија, Универзитетска клиника за детски болести			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Раководител на Катедра за педијатрија: проф д-р Соња Бојаџиева Наставник - Вонреден професор д-р Соња Бојаџиева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	НЕМА			
10.	Цели на предметната програма за радиолошки технолози <ul style="list-style-type: none"> • Стекнување на теоретско и практично знаење за исхрана на здраво дете • Совладување на вештини за рано препознавање на дете со протеинско калориска малнутриција • Совладување на вештини и техники за начини на хранење на болно дете 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Калориски и нутритивни потреби на здраво дете во различни возрасти • Исхрана на новородено • Дохрана и двоврсна исхрана • Исхрана на здраво дете • Предности и состав на мајчиното млеко • Правилен раст и развој на децата • Хидрични потреби на здраво и болно дете во различни возрасти • Нутритиен скринин и нутритивна проценка на дете • Важноста на протеини, масти и јаглени хидрати во исхраната • Нутритивни потреби • Исхрана на болно дете • Исхрана на дете со Целијакиа • Исхрана на дете со акутен гастроентеритис • Исхрана на дете со цистична фиброза • Исхрана на дете со дијабете, со малигни заболувања, со хронична бубрежна и хепатална инсуфициенција. • Исхрана на дете со конгениални гастроинтестинални малформации • Исхрана на деца со нутритивни алергии, алергии на протеини на кравјо млеко • Типови на исхрана • Ентерална исхрана – елементарна • Парентерална исхрана 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска и практична со нагледни средства), семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 7 часа Практична настава 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава 7 часа		
		15.2.	Вежби 8 часа Семинари		
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		5 часа
		16.2.	Самостојни задачи		2 часа

		16.3.	Домашно учење – задачи	8 час	
17.	Начин на оценување				
17.1.	Континуирана проверка		Мин-макс	5-10	
17.2.	Завршен испит		Мин-макс	10-20	
17.3.	Семинарска работа/проект (презентација/ усмена)		Мин-макс	20-30	
17.4.	Активност и учество		Мин-макс	20-40	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)	
			60 x до 68 бода	6 (шест) (E)	
			69 x до 76 бода	7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на теоретска настава 51% - 60% 5 бода 61% - 70% 6 бода 71% - 80% 7 бода 81% - 90% 8 бода 91% - 100% 10 бода		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Предавања, вежби, семинари Студентска анонимна евалуација за предметот, наставникот		
22.j	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Душко Мардешич и соработници	Педијатрија	Школска книга
		2.	Илија Бојациев	Педијатрија-Правилна исхрана на здрави деца	Просветно дело
		3.		Авторизирани предавања	
		Година	2016	1995	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен	Педијатрија и здравје на детето	Арс Ламина ДОО
2.		Kliegman Robert, Joseph St. Geme	Nelson Textbook of Pediatrics	Elsevier	
				Година	
				2012	
				2019	

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ЈАВНОЗДРАВСТВЕНИ АСПЕКТИ НА ДЕТСКАТА ДЕБЕЛИНА			
2.	Код	ДРТИ-58			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломирани радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по хигиена			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Игор Спироски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Да ја дефинира и класифицира дебелината кај деца; • Да ги препознае ризиците за појава на детска дебелина поврзани со исхраната, околината и стилот на живеење; • Да усвои знаења во врска со телесниот состав и ризиците по здравјето; • Да усвои знаења поврзани со јавноздравствени интервенции за спречување на појава на детска дебелина 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава (5 часа): <ul style="list-style-type: none"> • Мерења за докажување на присуство на зголемена телесна тежина и дебелина кај деца; • Мерења за проценка на телесен состав; • Влијание на исхраната, околината и стилот на живеење за појава на детска дебелина; • Оптовареност на здравствениот систем заради детска дебелина; • Јавноздравствени интервенции за намалување на ризикот од појава на детска дебелина. Семинари (10 часа): Студентите, во групи, спремаат семинарски теми и презентации поврзани со јавноздравствените аспекти на детската дебелина				
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, семинари				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава: 5 часа Семинари: 10 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	5	
		15.2.	Семинари, индивидуална и тимска работа	10	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5	
		16.2.	Самостојни задачи	5	
		16.3.	Домашно учење – задачи	5	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	Максимум 60 бодови		
	17.2.	Семинари, индивидуална и групна работа (презентација: писмена и усна)	Максимум 30 бодови		
	17.3.	Активност и учество	Максимум 10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)		
		51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
		61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Условувачки критериуми: Студентот е потребно редовно да ја посетува теоретската настава и семинарите за да пристапи на континуирана проверка. Проверката на знаење е писмена со тест со повеќекратен избор и со дополнување. Студентот е должен да освои минимум бодови (над 50%) од континуираната проверка за да го положи испитот. Оценката за положениот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Ѓорѓев Д, Кендровски В, Ристовска Г, Димитровска З.	Хигиена на храна и исхрана	УКИМ Медицински факултет, Републички завод за здравствена заштита	2008
	2.	Кочубовски М, Ристовска Г, Спироски И, Петрова А.	Практикум по хигиена и здравствена екологија	УКИМ Медицински факултет	2021	
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.		World Health Organization	Report of the commission on ending childhood obesity	WHO	2016	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Невроимиџинг методи за дијагностика на цереброваскуларните болести			
2.	Код	ДРТИ-49			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ – Медицински факултет Катедра по неврологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Анита Арсовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции): запознавање со етиологијата, патофизиолошките механизми, факторите на ризик, клиничката слика и современите невроимиџинг дијагностички методи кои се користат кај пациентите со цереброваскуларни болести; запознавање со современите терапевски принципи на лекување и превенција на цереброваскуларните болести во согласност со светските препораки, а врз основа на упатствата на медицина базирана на докази.</p> <p>Студентот ќе биде оспособен да ги примени познавањата од областа на невроимиџинг дијагностика на цереброваскуларните болести во изработка на научен труд од оваа и сродни на неа области, како и да изведува научно-истражувачка работа од оваа област.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Етиологија, патофизиолошки механизми, фактори на ризик, клиничка слика, современа дијагностика на цереброваскуларните болести - Современи невроимиџинг методи за дијагностика на пациенти со цереброваскуларни болести <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> -практични примери од невроимиџинг дијагностика на пациенти со цереброваскуларни болести 				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава, предавања, вежби, семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часови			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	10 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	5 вежби	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	15 -25 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	35 - 45 бодови		
	17.3.	Активност и учество	10 - 30 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)	
			60 x до 68 бода	6 (шест) (E)	
			69 x до 76 бода	7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	

		од 93 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и семинарите и да освои минимум бодови.</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски (по потреба, англиски)			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1	Hannu Kalimo	Cerebrovascular diseases	Wiley-Balckwell
		2.	William J Powers	Cerebrovascular diseases	Elsevier
		3.	Louis R Caplan	Primer on cerebrovascular diseases-2nd edition	Elsevier
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Арсовска А, Поповски А	Доплер сонографија во васкуларната патологија	Борографика
		2.	Usiakimi Igbaseimokumo	Brain CT scans in clinical practice	Springer
	3.	Kamil Uludag	fMRI-from nuclear spins to brain functions	Springer	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ ЗА ЗАЧУВУВАЊЕ НА ДЕТСКОТО ЗДРАВЈЕ			
2.	Код	ДРТИ-50			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ- Медицински факултет, Катедра за педијатрија, Универзитетска клиника за детски болести			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година /втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Раководител на Катедра за педијатрија: проф д-р Соња Бојаџиева Наставник -Проф д-р Соња Бојаџиева			
9.	Предуслови за запишување на предметот	НЕМА			
10.	Цели на предметната програма: Студии за радиолошки технологии, избран предмет, Превентивни мерки за зачувување на детското здравје				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Превентивна медицина • Значење и улога на превентивните мерки и програми (кост –бенефит) • Калориски и нутритивни потреби на здраво дете во различни возрасти за правилен раст и развој • Предности и состав на мајчино млеко, дохрана и двоврсна исхрана • Исхрана на здраво дете во различни возрасти • Правилен раст и развој на децата • Следење на раст и развој, техники на мерење, растење во пубертет • Развој (моторен, когнитивен и развој на говор) • Развојно советување • Организација на здравствениот систем • Превенција на вродено исчашување на колкот • Имунизација • Превенција на рахит и протеинско калориска малнутриција • Контрола и извештаи за превентивни програми • Систематски прегледи • Скрининг програми • Нутритивен скрининг и нутритивна проценка на дете 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска и практична со нагледни средства), семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 7 часа Практична настава 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава 7 часа		
		15.2.	Вежби 8 часа Семинари		
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		5 часа
		16.2.	Самостојни задачи		2 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		8 час
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Континуирана проверка		Мин-макс	5-10

	17.2.	Завршен испит			Мин-макс 10-20	
	17.3.	Семинарска работа/проект (презентација/ усмена)			Мин-макс 20-30	
	17.4.	Активност и учество			Мин-макс 20-40	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода		5 (пет) (F)	
			60 x до 68 бода		6 (шест) (E)	
			69 x до 76 бода		7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
			од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
			од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Присуство на теоретска настава 51% - 60% 5 бода 61% - 70% 6 бода 71% - 80% 7 бода 81% - 90% 8 бода 91% - 100% 10 бода			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Предавања, вежби, семинари Студентска анонимна евалуација за предметот, наставникот			
22.j	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Душко Мардешич и соработници	Педијатрија	Школска книга	2016
		2.	Илија Бојациев	Педијатрија-Правилна исхрана на здрави деца	Просветно дело	1995
	3.		Авторизирани предавања			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен	Педијатрија и здравје на детето	Арс Ламина ДОО	2012
		2.	Kliegman Robert, Joseph St. Geme	Nelson Textbook of Pediatrics	Elsevier	2019

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОТОКОЛИ ЗА КОМПЈУТЕРИЗИРАНА ТОМОГРАФИЈА			
2.	Код	ДРТИ - 51			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ – Медицински факултет Катедра по радиологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени целосни испити по предмет Анатомија 1 и Анатомија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Здобивање знаење за протоколи за снимање на пациентот на КТ според упатни дијагнози за поедини системи				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретска настава (15 часа):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на бели дробови и медијастинум • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на абдомен и уротракт • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на глава • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на 'рбетен столб • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на екстремитети <i>Практична настава (15 часа):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Практична работа со пациенти: припрема на пациентот, позиционирање на пациентот, планирање и изведување на прегледот со пост-процесинг обработка. 				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	60-100		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	5-10		
	17.3.	Активност и учество	1-5		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода	5 (пет) (F)		
		60 x до 68 бода	6 (шест) (E)		

		69 x до 76 бода	7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		14.	Otto. H. Wegener	Whole body Computed Tomography	Blackwell Scientific Publications
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература авторизирани предавања			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОТОКОЛИ ЗА КТ АНГИОГРАФИЈА			
2.	Код	ДРТИ-52			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ – Медицински факултет Катедра по радиологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / V семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	1
8.	Наставник	Доц.д-р Билјана Пргова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по предметот Радиолошка анатомија.			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Запознавање со техниките на снимање на крвните садови на целото тело. • Стандардните и специјалните проекции за снимање • Позиционирање на пациентите при снимање • Позиционирање на делот од телото што се снима • Структурен приказ на снимените делови 				
11.	<p>Теоретска настава (15 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефиниции/терминологија • Патологија • Болест(акутна/хронична) • Етиологија(траума/синдром) • Манифестации на патолошки процес • Релевантност на радиографските процедури (во однос на техника и пациенти) • Класификација (дефиниција, примери, места, компликации, прогноза) • Радиолошки процедури во дијагноза на болести на крвните садови • Причина на болеста (процеси, радиографски примери) • Понатамошен третман <p>Практична настава (15 часа)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практично вежбање на идентификација на патолошки промени на крвните садови на целото тело. 				
12.	Методи на учење: Предавања, вежби, семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	(30 часа)			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски, семинари, тимска работа)	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи (пракса)		
		16.3.	Домашно учење – задачи	15	

17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество				
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)		
			60 x до 68 бода	6 (шест) (E)		
			69 x до 76 бода	7 (седум) (D)		
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
			од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
			од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Континуирана проверка на практично знаење на студентите			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		15.	J.Lazic, B.Sovic, S.Cikaric, B.Goldner	RADIOLOGIJA	Medicinska knjiga	
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература авторизирани предавања				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ПРОТОКОЛИ ЗА МАГНЕТНА РЕЗОНАНЦА			
2.	Код	ДРТИ -53			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ- Медицински факултет Катедра по радиологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Виолета Василевска Никодиновска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положени целосни испити по предмет Анатомија 1 и Анатомија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Здобивање знаење за протоколи за снимање на пациентот на КТ според упатни дијагнози за поедини системи				
11.	Содржина на предметната програма: <i>Теоретска настава (15 часа):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на горен • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на мала карлица • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на глава • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на 'рбетен столб • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на екстремитети • Протоколи за преглед на пациент по заболувања на дојки • Протоколи за преглед на срце <i>Практична настава (15 часа):</i> <ul style="list-style-type: none"> • Практична работа со пациенти: припрема на пациентот, позиционирање на пациентот, планирање и изведување на прегледот со пост-процесинг обработка. 				
12.	Методи на учење:				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	15	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60-100	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		5-10	
	17.3.	Активност и учество		1-5	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)	

		60 x до 68 бода	6 (шест) (E)		
		69 x до 76 бода	7 (седум) (D)		
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)		
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)		
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата				
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		16.	Otto. H. Wegener	Whole body Computed Tomography	Blackwell Scientific Publications
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература авторизирани предавања			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Улога на имејдинг методи во дијагноза на епилепсии			
2.	Код	ДРТИ-54			
3.	Студиска програма	Тригодишни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ – Медицински факултет Катедра за неврологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	1
8.	Наставник	Проф д-р Гордана Китева-Тренчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Запиташ втор семестар			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> • Стекнување на знаења за улогата на имејдинг методите во евалуација на структурните оштетувања кај епилепсии • Стекнување на знаења за детекција на малформаци на кортикален развој кај епилепсии со имејдинг методи • Стекнување на знаење за имејдинг презентација на артерио-венски малгормации кај епилепсии • Стекнување на знаења за имејдинг презентација на неопластични процеси кај епилепсии • Стекнување на знаења за имејдинг презентација на цереброваскуларни етиологии кај епилепсии • Стекнување на знаења за имејдинг презентација на воспалителни етиологии кај епилепсии • Стекнување на знаења за структурни етиологии на епилепсии 				
11.	Содржина на предметната програма: <p>Теоретска настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Улогата на имејдинг методите во евалуација на структурните оштетувања кај епилепсии • Имејдинг протокол за евалуација на епилепсии • Детекција на малформаци на кортикален развој кај епилепсии со имејдинг методи • Имејдинг презентација на артерио-венски малгормации кај епилепсии • Имејдинг презентација на неопластични процеси кај епилепсии • Имејдинг презентација на цереброваскуларни етиологии кај епилепсии • Имејдинг презентација на воспалителни етиологии кај епилепсии • Структурни етиологии на епилепсии <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрација на имејдинг протокол за евалуација на епилепсии • Детекција на малформаци на кортикален развој кај епилепсии со имејдинг методи • Имејдинг презентација на артерио-венски малгормации кај епилепсии • Имејдинг презентација на неопластични процеси кај епилепсии • Имејдинг презентација на цереброваскуларни етиологии кај епилепсии • Имејдинг презентација на воспалителни етиологии кај епилепсии • Структурни етиологии на епилепсии <ul style="list-style-type: none"> • Проектна работа: изработка на само за евалуација на епилепсии • Детекција на малформаци на кортикален развој кај епилепсии со имејдинг методи 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Имејдинг презентација на артерио-венски малгормации кај епилепсии • Имејдинг презентација на неопластични процеси кај епилепсии • Имејдинг презентација на цереброваскуларни етиологии кај епилепсии • Имејдинг презентација на воспалителни етиологии кај епилепсии • Структурни етиологии на епилепсии • стојна проектна задача за апликација на метотадата на ЕМГ кај различни болести (на периферен моторен неврон, миопатии, заболувања на невромускулната спојница) 			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), видео презентации, вежби, проектна работа во мали групи			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа		
14.	Распределба на расположивото време	Предавања, вежби, проектн задачи, самостојни задачи и домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	10 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	5 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	5 часа
		16.2.	Самостојни задачи	5 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи	5 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	25-40	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	25-40	
	17.3.	Активност и учество	10-20	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		60 x до 68 бода		6 (шест) (E)
		69 x до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската, практичната настава и презентациите на прокетните задачи и да освои најмалку минмум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи проектна задача во писмена форма и да изработи power point презентација која усно ќе ја презентира.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата и feedback		
22.	Литература			

		Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1.	1.	Smith DF, Appleton RE, MacKenzie JM, Chadwick DW	An Atlas of epilepsy	The parthenon publishing group New York, London	1998	
	2.	Cockerell OC, Shorvon SD	Epilepsy Current concepts	Current Medical Literature Ltd, London	1996	
	3.	Cendes F	Neuroimaging in investigation of patients with epilepsy in Continuum	American Academy of Neurology Editor SL Lewis	2013	
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	www.	Neuroimaging in epilepsy			
	2.					
	3.					

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	КУЛТУРОЛОШКИ И СТРУКТУРНИ КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗДРАВСТВЕНИТЕ ПРОФЕСИОНАЛЦИ			
2.	Код	ДРТИ - 17			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технологии			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра по социјална медицина, Катедра по епидемиологија и Катедра по интерна медицина			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Првагодина/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.д-р Елена Косевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Генерална цел: <p>Да се зајакнат културолошките и структурните компетенции на студенти идни здравствени професионалци за надминување на нееднаквоста, диспаратите, невидливата дискриминација, како и влијанието на социо-економските фактори при здравствената заштита на пациентите со посебен фокус на маргинализираните групи.</p> Други цели: <ul style="list-style-type: none"> • стекнување на знаења, вештини и техники за практикување на наративната медицина со фокус на културолошките и структурните компетенции при здравствената заштита; • проучување на примери за нееднаквости при здравствената заштита со посебен фокус на вулнерабилните групи; сензибилизација за прифаќање на правата за здравје и еднаквост во национален и европски контекст.				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Наративна медицина, наративна етика и техника-поими (односите здравствен работник-пациент, во секојдневната клиничка пракса); • Етички аспекти на истражувања врз луѓе и кај ранливото население; • Културолошки компетенции -дефиниција, важноста на културолошките разлики во медицински контекст (културна идентификација, јазични бариери, метод на комуникација итн.), интеркултурно образование; • Структурни компетенции (поим за “структурна ранливост“, извори и ефекти од социо-економската нееднаквост); 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Медицинска одговорност за недискриминација (во релација со пациентите..), ставови, знаење, вештини; • Здравствен систем, право на здравје, процеси на дискриминација (стереотипи, предрасуди, разлики), принципи на недискриминација во ЕУ и во национални рамки; • Набљудување на феноменот на дискриминација со соодветен пристап на заштитата на здравјето кај вулнерабилните групи (ХИВ позитивни лица, жени и деца жртви на насилство, ЛГБТИ лица, сексуални работници, лица кои користат дроги, лица со неспособност, роми, сиромашни луѓе, и други групи); • Анализа на статусот на Ромите, како најзастапени вулнерабилни групи (историја, здравје, култура, вработување, јазик, социо-економски статус, еманципација итн., (во Европски и национален контекст); • Поимот еднаквост и неговите претпоставки: формална и суштинска равноправност меѓу различните социјални групи и намалување на здравствените разлики; • Респектирање на човековите права за живот, здравје, приватност, фамилијарен живот и недискриминација. <p>Практична настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • презентација на случаи од клиничката пракса; • организирање на отворена дискусија во мали групи на зададена тема; • игра на улога според зададено сценарио; • вежбање на техники за слушање, пишување, комуникација, интерпретација, набљудување итн. <p>Есеј: Пишување на есеј на зададена тема</p>			
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), вежби, есеј			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања - теоретска настава	11 часа
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	4 часа
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	4 часа
		16.2.	Самостојни задачи	3 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи	8 часа
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	30 бодови	
	17.2.	Активност и учество	20 бодови	
	17.3.	Завршен испит	50 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода	5 (пет) (F)	
		60 x до 68 бода	6 (шест) (E)	
		69 x до 76 бода	7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)	

		од 93 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот, потребно е да ја посетува теоретската и практичната настава и да освои минимум бодови За да пристапи на завршен испит, студентот треба да подготви проектна задача, односно напише есеј на зададена тема во писмена форма. Оценката за предметот се формира според збирот на бодовите од сите активности, вклучувајќи го и положениот завршен испит.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците кои учествуваат во изведувањето на наставата				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Ќосевска Е., Стефановска В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници – учебник	Фондација Отворено Општество-Македонија	2018
		2.	Rita Charon	Principles and Practice of Narrative Medicine	Oxford University Press	2017
	3.	Seth M. Holmes, Kelly R. Knight	Structural competency	PH 290 – Spring 2015, http://bit.ly/holmes_officehours	2015	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	
		1.	Ќосевска Е., Стефановска В., Најчевска М., Исмаил Георгиевска Лј., Спасовски М., Димова Ц., Положани А., Мирчевска Л., Рајчановска Д.	Културолошки и структурни компетенции на здравствените работници – практикум	Фондација Отворено Општество-Македонија	2018
		2.	Quesada J., Holmes SM, Sue K., Bourgois Ph.,	Re-invigorating the social history: "Structural vulnerability" as a tool for promoting structural	Academic Medicine structural Vulnerability Manuscript: 1-17	2015

				competence in health care.		
		3.	Jonathan M. Metzl Helena Hansen	Structural competency: Theorizing a new medical engagement with stigma and inequality Structural Stigma and Population Health	Social Science & Medicine Volume 103, Pages 126–133	2014

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	УРГЕНТНИ СОСТОЈБИ КАЈ ДЕЦА			
2.	Код	ДРТИ-55			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ- Медицински факултет, Катедра по педијатрија, Универзитетска клиника за детски болести			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Раководител на Катедра Проф д-р Соња Бојациева Наставник - Вонреден професор Силвана Наунова Тимовска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Медицински факултет, додипломска настава, избран предмет, ургентни состојби кај деца			
10.	Цели на предметната програма за радиолошки технолози, избран предмет, ургентни состојби кај деца <ul style="list-style-type: none"> • Совладување на техиките на реанимација во детската возраст • Совладување на вештини за рано препознавање и збринување на критично живото загрозуени деца 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Основно срцево белодробно оживување • Напредно срцево белодробно оживување • Туѓо тело во дишни патишта • Аспирациона пневмонија, Астма, Ларинготрахеобронхит • Конвулзии во детска возраст • Алергиски реакции • Ургентни кардиолошки состојби • Ургентни состојби на гастроинтестиналниот систем 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска и практична со нагледни срестава)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 7 часа Практична настава 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава 7 часа		
		15.2.	Вежби 8 часа Семинари		
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		5 часа
		16.2.	Самостојни задачи		2 часа
		16.3.	Домашно учење – задачи		8 часа
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Континуирана проверка		Мин-макс 5-10	
	17.2.	Завршен испит		Мин-макс 10-20	
	17.3.	Семинарска работа/проект (презентација /писмена)		Мин-макс 20-30	
	17.4.	Активност и учество		Мин-макс 20-40	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)	
		60 x до 68 бода		6 (шест) (E)	
		69 x до 76 бода		7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присуство на теоретска настава 51% - 60% 5 бода 61% - 70% 6 бода 71% - 80% 7 бода 81% - 90% 8 бода 91% - 100% 10 бода			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања, вежби, семинари Студентска анонимна евалуација за предметот, наставникот и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
	1.	Вилијам Г. Госман и Скот Х.Планц	Ургентна медицина	Арс Ламина ДОО	2012
	2.		Авторизирани предавања		
	22.2.	Дополнителна литература			
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
1.	Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен	Педијатрија и здравје на детето	Арс Ламина ДОО	2012	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ургентни состојби во педијатриска пулмологија			
2.	Код	ДРТИ-56			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ, Медицински факултет, Катедра за педијатрија, Универзитетска клиника за детски болести			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година /четврт семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	1
8.	Наставник	Раководител на Катедра за педијатрија: проф. д-р Соња Бојациева Наставник: Доц. д-р Илија Кировски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма за радиолошки технолози, избран предмет, Ургентни состојби во педијатриска пулмологија <ul style="list-style-type: none"> • Совладување на основите за препознавање на ургентните состојби во педијатриска пулмологија • Совладување на принципите на згрижување и на вештините на терапевтските постапки во рамки на нивните професионални ингеренции 				
11.	Содржина на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> • Бронхиолитис • Круп синдром • Туѓо тело во дишните патишта • Статус астматикус • Пневмоторакс • Плевритис • Хемоптиза 				
12.	Методи на учење: интерактивна настава (теоретска и практична со нагледни средства), семинари и вежби				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	Теоретска настава 7 часа Практична настава 8 часа			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава 7 часа		
		15.2.	Вежби 8 часа Семинари		
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса		5 часа
		16.2.	Самостојни задачи		2 часа
		16.3.	Домашно учење - задачи		8 часа
17.	Начин на оценување				
17.1.	Континуирана проверка			Мин-макс 5-10	
17.2.	Завршен испит			Мин-макс 10-20	
17.3.	Семинарска работа/проект (презентација/ усмена)			Мин-макс 20-30	
17.4.	Активност и учество			Мин-макс 20-40	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода	5 (пет) (F)			
		60 x до 68 бода	6 (шест) (E)			
		69 x до 76 бода	7 (седум) (D)			
		од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)			
		од 85 до 92 бода	9 (девет) (B)			
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Присуство на теоретска настава 51% - 60% 5 бода 61% - 70% 6 бода 71% - 80% 7 бода 81% - 90% 8 бода 91% - 100% 10 бода				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Предавања, вежби, семинари Студентска анонимна евалуација за предметот, наставникот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Душко Мардешкиќ и соработници	Педијатрија	Школска книга	2016
		2.		Авторизирани предавања		
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.	Мери Рудолф, Тим Ли, Малколм Левен	Педијатрија и здравје на детето	Арс Ламина ДОО	2012
		2.	Robert M. Kliegman, Joseph St. Geme	Nelson textbook of pediatrics	Elsevier	2019

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	ФИЗИОЛОГИЈА НА СКЕЛЕТНИ МУСКУЛИ			
2.	Код	ДРТИ-57			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет Катедра за физиологија			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Интегриран циклус			
6.	Академска година/семестар	Втора/IV	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф.д-р Јасмина Плунцевик Глигороска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Потпис од физиологија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): <ul style="list-style-type: none"> Да се стекне увид во физиологија на мускулна клетка, физиолошките основи на процесот на контракција, фазите на процесот на контракција, надворешни и внатрешни фактори кои влијаат на контракција на мускулна клетка и контракција на цел мускул. Да се оспособи студентот да ги разликува видовите на мускулни контракции на ниво на мускулно влакно, на ниво на цел мускул и во рамки на различни спортски активности. 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава: <ul style="list-style-type: none"> Функции и својства на скелетните мускули; Микроскопска и макроскопска градба на мускулите Процес на екситација на скелетна мускулна клетка Процес на контракција на скелетна мускулна клетка Процес на контракција на скелетен мускул Видови и својства на мускулни контракции Моторна единица: дефиниција, видови намоторни единици и нивни својства Мускулна контракција и вежбање: создавање на мускулна сила и издржливост Функционални способности на скелетни мускули Енергетика и метаболизам на скелетни мускули. Замор и опоравок на скелетните мускули Тренинг за развото на мускулна сила и мускулна маса. Семинарска работа: Современи сознанија од физиологија на мускули и спорт.				
12.	Методи на учење: Интерактивна настава (теоретска), семинарска работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време				
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава	5 часа	
		15.2	Вежби (лабораториски), семинари,	Семинар: 10 часа	

			тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		
		16.2	Самостојни задачи	5 часа	
		16.3	Домашно учење	10 часа	
17.	Начин на оценување			бодови	
	17.1	Тестови	Писмен дел	бодови	мин.-макс. 12 - 20
		Завршен испит	Усмен дел	бодови	мин.-макс. 18 - 30
	17.2	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа	бодови	мин.-макс. 24 - 40
	17.3	Активно учество	Теоретска настава Практична настава	бодови бодови	мин.-макс. 6 - 10 /
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 59 бода		5 (пет) Ф	
		од 60 до 68 бода		6 (шест) Е	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) Д	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) Ц	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) Б	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) А	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	<p>Условувачки критериуми:</p> <p>За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и да освои минимум бодови</p> <p>За да пристапи на завршен испит студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, континуираните проверки и завршниот испит.</p>			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата			
22.	Литература				
		Задолжителна литература			
	Р.бр	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.1	1	Плунцевик Глигорска Ј.	Физиологија на скелетни мускули и основни вежби за мускулна сила	Медицински факултет Скопје	2021

		2	Гајтон А.	Медицинска физиологија	Академски печат, Скопје	2012
	22.2	Дополнителна литература авторизирани предавања				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Физиологија во специјални услови на хипобарија и хипербарија			
2.	Код	ДРТИ-09			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	УКИМ -Медицински факултет Катедра за физиологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар		Број на ЕКТС- кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Бети Дејанова			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од физиологија			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Физиолошки механизми во услови на хипобарија и хипербарија				
11.	Содржина на предметната програма: Влијание на различни надморски височини и ниските парцијални притисоци на гасовите во услови на хипобарија врз органските системи; Влијание на акутна и хронична изложеност на хипоксија; Аклиматизација на низок парцијален притисок на кислород; Работен капацитет на големи надморски височини; Превенција од влијанието на хипобаријата на организмот. Акутна и хронична планинска болест и нивно лекување; Влијание на високи парцијални притисоци на гасовите во услови на хипербарија; превенција од влијанието на хипербаријата врз организмот. Акутно и хронично труење со кислород, оксидативен стрес; Кесонска болест; Лекување со хипербарична комора.				
12.	Методи на учење: интерактивна настава, изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа			
14.	Распределба на расположивото време	5 часа предавања, 10 часа вежби и 15 часа домашно учење			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	5 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	10 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	15 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	1 тест (40 бода)		
	17.2.	Индивидуална работа/проект	Презентација на семинарска (40 бода)		
	17.3.	Активност и учество	Учество во интерактивна настава (20 бода)		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 59 бода	5 (пет) (F)	
			од 60 до 68 бода	6 (шест) (E)	
			од 69 до 76 бода	7 (седум) (D)	
			од 77 до 84 бода	8 (осум) (C)	

		од 85 до 92 бода	9 (девет) (В)		
		од 93 до 100 бода	10 (десет) (А)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За добивање потпис е потребно студентот да ја посетува наставата За полагање завршен испит е потребно студентот да има потпис за редовност во наставата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Евалуација од студенти			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Б. Дејанова	Физиологија во специјални услови на хипобарија и хипербарија	Марив С
	2.	А. Гајтон, Ц. Хол	Медицинска физиологија	Академски печат, Скопје	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		Година			
		1.	Hackney R, Wallace A.	Sport medicine handbook	BMJ Books, London
2.	Powers SK, Howley ET.	Exercise and environment. In: Exercise physiology	McGraw-Hill Int Edition		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Физиологија на спортот			
2.	Код	ДРТИ-10			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за радиолошки технолози			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	УКИМ-Медицински факултет, Катедра за физиологија			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година / семестар	I / II	7.	Број на ЕКТС кредити	1
8.	Наставник	Проф. д-р Сунчица Петровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот				
10.	<p>Цели на предметната програма (компетенции):</p> <p>Студентот треба да се стекне со основни знаења од областа на физиологија на спортот, како посебна физиолошка дисциплина. Треба да ги апсолвира адаптационите механизми на органските системи (коскеномускулен, невроендокринен, кардиоваскуларен, респираторен) што организмот го ангажира во услови на екстремно физичко напрегање како потенцијален стрес фактор.</p>				
11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Куса содржина за теоретската настава:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинирање на поимот физиологија на спортот. Основни мускулни карактеристики што претставуваат базични параметри за испитување во различни спортски дисциплини. • Дефиниција на заморот, анализа на причините на заморот, енергетските системи во мускулите, видовите замор, субјективни знаци на заморот и нивното отстранување. Објаснување на физиолошките карактеристики и механизми на процесот на искористување на хранливите материи во текот на мускулната активност, како и карактеристики на брзите и бавните мускулни влакна. • Физиолошки карактеристики и механизми на краткотрајната и долготрајна мускулна издржливост. • Адаптациони механизми на напречно-пругастата мускулатура во услови на физичкото оптоварување, со посебен осврт врз специфичните механизми на адаптација на срцевиот мускул. • Механизми на физиолошката адаптација на кардиоваскуларниот и на респираторниот систем во услови на физичкото оптоварување. • Механизми на физиолошката адаптација на невроендокриниот систем во услови на физичкото оптоварување. • Физиолошки одговор на организмот при спортување во услови на покачена и намалена температура на надворешната средина. • Влијание на намалениот атмосферски притисок (хипобариа) врз организмот во услови на физичко напрегање. • Влијание на полот и возраста врз основните физички перформанси и врз функционалната способност на организмот. • Кус приказ на начесто користените стимулативни средства во спортот. <p>Куса содржина на практичната настава:</p> <p>Тестови за определување на:</p>				

	<ul style="list-style-type: none"> Телесен состав Лактатна крива во тек на оптоварување <p>Тестови за проценка на кардиореспираторната функција:</p> <ul style="list-style-type: none"> Функционални тестови за испитување на состојбата на кардиоваскуларен систем (Flak-ов и Степ тест) Субмаксимален континуиран тест според Астранд (Astrand) Двостепен субмаксимален тест PWC 170 – физичка работна способност при пулсна фреквенција од 170 удари во минута Субмаксимален повеќестепен тест според Брус(Bruce) 			
12.	Методи на учење: интерактивна настава, консултации, семинари			
13.	Вкупен расположив фонд на време	30 часа		
14.	Распределба на расположивото време			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	15 часови
17.	Начин на оценување			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Семинарска работа/ проект (презентација: писмена и усна)	Семинарска работа бодови мин. –макс. 30 – 50	
	17.3.	Активност и учество	Теоретска настава бодови мин.-макс. 12 – 20 Практична настава бодови мин. – макс. 18 - 30	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 59 бода		5 (пет) (F)
		од 60 до 68 бода		6 (шест) (E)
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (C)
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит	Условувачки критериуми: За да добие потпис студентот е потребно да ја посетува теоретската и практичната настава за да освои		

		минимум бодови. Студентот треба да изработи семинарски труд во писмена форма и да изработи power point презентација. Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности.
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентска анонимна евалуација за предметот и наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата
22.1	Задолжителна литература	авторизирани предавања
22.2	Дополнителна литература	авторизирани предавања